LIKOVNA KULTURA NASTAVNI PLAN I PROGRAM

L I K O V N A K U L T U R A DRUGI RAZRED
SADRŽAJI PROGRAMA

1 KRETANJE OBLIKA U PROSTORU (**4 +2)**
Kretanje više oblika u prostoru, kretanje jednog oblika u prostoru
Pojmovi: kretanje, prostor
Kretanje oblika u prostoru – Pojam kretanja izvesti kroz primere iz svakodnevnog života učenika.
Kreativna igra materijalima koji ostavljaju svoj trag kretanja (kliker, kanap, i sl. umočen u boju ostavljaju trag na papiru).
Kretanje oblika u prostoru – Potez, smer kretanja
Kretanje više oblika u prostoru –

2 DEJSTVO SVETLOSTI NA KARAKTER OBLIKA (2 + 2)
Prirodna i veštaèka svetlost, silueta, senka (sopstvena i baèena), figura i pozadina, svetlo i senka u figure
Pojmovi: svetlo, silueta
Prirodna i veštaèka svetlost – Uticaj svetlosti na karakter forme. Predmet u svetlu prirodne i veštačke svetlosti. Sopstvena i bačena senka. Svetlo i senka na figuri. Pojam siluete.

2 AMBIJENT – SCENSKI PROSTOR (4+2)
Izrada maski, kostima i scene
Pojmovi: ambijent, scena
Ambijent – Eksterijer i enterijer. Školski prostor, njihova funkcija (š. dvorište, učionica, hodnik, itd.). Scenski elemenati. Planiranje i izrada potrebnog prostora za dramatizaciju.Izrada maski – Likovni elementi pozorišne predstave. Estetika i funkcionalnost maske. Maska u pozorištu. Maska u narodnim običajima.Izrada lutki – Tipovi lutki (marionete, itd). Karakter likova.

4 LEPO PISANJE SA KALIGRAFIJOM (10+6)
Pisanje latiničnih slova uporedo sa ćiriličkim slovima. Pisanje latiničnih i ćiriličkih slova u skladu sa kaligrafskim principima
Pojmovi: latinica i ćirilica

5 KONTRAST (KAO MOTIVACIJA ZA OPAŽANJE OBLIKA) (8+4)
Prirodni i veštački oblici, slaganje-razlaganje, razlaganje- slaganje, jednobojan-višebojan, obrađen - neobrađen, prav – kriv, jednostavan – složen, ispupčen – udubljen
Pojmovi: kontrast
Prirodni i veštački oblici – Omogućiti da učenici uoče kontrasne razlike u prirodnim i veštački stvorenim oblicima. Omogućiti shvatanje sveta kao jedinstvene celine prirodnih i veštačkih oblika. Oblikovanje prirodnog oblika. Razlaganje- slaganje Prav – kriv - Omogućiti da učenici na konkretnim primerima uoèe kontrast u izgledu pravog i krivog. Jasno predstavljanje i diferenciranje.
Jednobojan-višebojan – Elementarno znanje o kontrastima boja. Jednostavan – složen – Ispupčen – udubljen – Uočavanje kontrasta na trodimenzionalnim predmetima. Razvijanje kreativnosti.

6 RAZNE VRSTE ZNAKOVA I SIMBOLA (2+2)
Peèat, grb, simboli, slovni i notni znaci
Pojmovi: heraldika

7 JEDNOBOJNA KOMPOZICIJA UPOTREBNIH PREDMETA (KLUAŽ) (4+2)
Jednobojna kompozicija upotrebnih predmeta
Pojmovi: kluaž, jednobojno

Kluaž – Usvajanje pojma. Kreativna igra materijalima. Kombiniranje, variranje, organizacija reljefne kompozicije od delova igračaka i sl. Reljef prekriti mekanom tkaninom i obojiti jednobojno, ili samo obojiti

8 ZAMIŠLJANJA (4+2)
Verbalni opis, tekst, fotografija
Pojmovi: fotografija
Verbalni opis – Asocijacije na osnovu teksta. Performans

9 PREOBLIKOVANJE MATERIJALA ILI PREDMETA NJIHOVIM SPAJANJEM (VEZIVANJEM) (4+2)
Preoblikovanje materijala ili predmeta njihovim spajanjem
Pojmovi: vezivanje
Preoblikovanje materijala ili predmeta njihovim spajanjem
Dorada i preoblikovanje započetih oblika. Preoblikovanje započetih oblika docrtavanjem, lepljenjem. Kompozicija od materijala različitog porekla

ORIJENTACIONI NASTAVNI PLAN ZA DRUGI RAZRED

1. KRETANjE OBLIKA U PROSTORU (4 +2)
Kretanje više oblika u prostoru, kretanje jednog oblika u prostoru
Pojmovi: kretanje, prostor
1. Kretanje više oblika u prostoru- Omogućiti učenicima da shvate pojam kretanja kroz primere iz svakodnevnog života učenika. Kreativna igra materijalima koji ostavljaju svoj trag kretanja
TEMA: Predeo
MEDIJ I TEHNIKA: Slikanje,gvaš
2. Kretanje oblika u prostoru - Omogućiti učenicima da shvate elementarne pojmove kretanja u prirodi i da objektima daju likovno-estetsku dimenzijuPotez, smer kretanja
TEMA: Trava, vetar u krošnjama
MEDIJ I TEHNIKA: Crtanje, tuš i pero (tuš i drvce)
3. Kretanje - Pokret i osećanja - Kreativna igra oblicima. Elementarno upoznavanje učenika sa govorom tela kao vidom komunikacije među ljudima
TEMA: Figure u pokretu
MEDIJ I TEHNIKA: Kombinovana tehnika
ili Razigrani oblici - Prostorna kompozicija likova i oblika. Podsticanje stvaralaštva učenika
TEMA: Ptice u letu
MEDIJ I TEHNIKA: Vajanje, kombinovana tehnika
2. DEJSTVO SVETLOSTI NA KARAKTER OBLIKA (2 + 2)
Prirodna i veštačka svetlost, silueta, senka (sopstvena i bačena), figura i pozadina, svetlo i senka u figure
Pojmovi: svetlo, silueta
1. Prirodna i veštačka svetlost - Dati učenicima elementarno znanje o uticaj svetlosti na karakter forme. Omogućiti da uočepredmet u svetlu prirodne i veštačke svetlosti. Izgraditi pojmove sopstvena i bačena senka. Svetlo i senka na figuri.
TEMA: Predmet i njena senka
MEDIJ I TEHNIKA: Crtanje, olovka
2. Figura i pozadina - Nastojati da učenici shvate pojam siluete. Razvijanje stvaralačke imaginacije preko elementarne imaginacije
TEMA: Pozorište senki
MEDIJ I TEHNIKA: Slikanje,crna tempera boja

3. AMBIJENT - SCENSKI PROSTOR (4+2)
Izrada maski, kostima i scene
Pojmovi: ambijent, scena
Primedba: Nastavna celina se može iskoristiti za pripremu, planiranje i izvođenje jednog igrokaza, lutkarske predstave u korelaciji sa srpskim jezikom, muzičkom kulturom itd. Učenici bi timski mogli napraviti dramtizaciju teksta. Za realizaciju iskoristiti i ČOS.
1. Ambijent - Omogućiti učenicima da shvate razliku između eksterijera i enterijera. Protumačiti pojmove radni prostor, školski prostor i njihova funkcija (dvorište, učionica, hodnik, itd.). Scenski elemenati. Planiranje i izrada potrebnog prostora za dramatizaciju.
2. Izrada lutki - Razvijati smisao za praktično rešenje ideje Upoznati učenike sa različitim tipovi lutki (marionete, itd). Karakter likova.
IZRADA LUTKI. TEMA: Izrada lutki
MEDIJ I TEHNIKA: Kombinovani mediji i tehnike
3. Izrada scene za predstavu- Upoznati učenike sa likovnim elementi pozorišne predstave. Estetika i funkcionalnost.
TEMA: Izrada scene za predstavu
MEDIJ I TEHNIKA: Kombinovani mediji i tehnike

4 LEPO PISANjE SA KALIGRAFIJOM (10+6)
Pisanje latiničnih slova uporedo sa ćiriličkim slovima. Pisanje latiničnih i ćiriličkih slova u skladu sa kaligrafskim principima
Pojmovi: latinica i ćirilica
1. Pismo- Lepo pisanje - Omogućiti učenicima da shvate istorijsku važnost pisma Izgraditi pojam lepog pisanja. Kaligrafski principi. Preciznost u radu
TEMA: Vežbe za lepo pisanje:
MEDIJ I TEHNIKA: Tuš i pero
2. Pisanje ćiriličnih slova - Uske i krive linije različite debljine. Kaligrafski principi
TEMA: Vrpčasto pismo
MEDIJ I TEHNIKA. Stolarska olovka
3. Pisanje latiničnih slova - Elementarno upoznavanje sa kaligrafskim principima. Omogućiti da učenici prema svojim mogućnostima naprave tipografsko rešenje teksta.
TEMA: Poslovica
MEDIJ I TEHNIKA Tuš i pero
4. Vežbe - Šaljiva slova - Razvijanje kreativnog mišljenja. Negovati slobodan dečji izraz.
TEMA: Šaljiva slova
MEDIJ I TEHNIKA, Crtanje, flomasteri
5. Vežbe - Inicijali - Razvijati smisao za praktično rešenje ideje. Mašta i kreativnost. Omogućiti shvate pojam inicijala.
TEMA: Moji inicijali
MEDIJ I TEHNIKA, Medij i tehnika po izboru
6. Izrada čestitke- Razvijati smisao za praktično rešenje ideje. Razvijanje sposobnosti komunikacije putem likovnih rešenja.
TEMA: Čestitka mami
MEDIJ I TEHNIKA, Crtanje, tehnika po izboru
7. Idejno rešenje korica knjige - Negovati dečje stvaralaštvo. Razvijati inventivnost učenika u pronalaženju rešenja. Maštovito rešenje teksta i slike.
TEMA: Korice moje omiljene knjige
MEDIJ I TEHNIKA, Slikanje, kolaž, flomasteri

5 KONTRAST (KAO MOTIVACIJA ZA OPAŽANjE OBLIKA) (8+4)

Prirodni i veštački oblici, slaganje-razlaganje, razlaganje- slaganje, jednobojan-višebojan, obrađen - neobrađen, prav - kriv, jednostavan - složen, ispupčen - udubljen

Pojmovi: kontrast

1. Sličnosti i razlike - Elementarno upoznavanje učenika sa pojmom kontrasta. Razvijanje kreativnog mišljenja.

TEMA: Dorada fotografije iz novina

MEDIJ I TEHNIKA, Slikanje,

2. Prirodni i veštački oblici - Omogućiti da učenici uoče kontrasne razlike u prirodnim i veštački stvorenim oblicima. Omogućiti shvatanje sveta kao jedinstvene celine prirodnih i veštačkih oblika. Oblikovanje prirodnog oblika

TEMA: Moji inicijali

MEDIJ I TEHNIKA, Medij i tehnika po izboru

TEMA: Omiljena životinja. Ribe. U zoo vrtu

MEDIJ I TEHNIKA, Vajanje, glina (plastelin).

3. Prav - kriv - Omogućiti učenicima da na konkretnim primerima uoče razliku između pojmova prav-kriv. Da kroz igri sa papirnim trakama razvije kod učenika smisao za komponovanjen u prostoru. Jasno predstavljanje i diferenciranje.

TEMA: Ukrasi za jelku

MEDIJ I TEHNIKA, Vajanje, papirne trake

4. Razlaganje- slaganje - Puzle- Stvoriti maštoviti lik rekomponiranjem raznih delova lica i njihovim spajanjem u novu celinu. Elementarno upoznavanje saumetničkim opusom Pabla Pikasa.

TEMA: Neobičan portret druga ili drugarice MEDIJ I TEHNIKA, Slikanje, kolaž, tempere.

5. Jednobojan-višebojan - Elementarno znanje o kontrastima boja. Izgraditi pojam jednobojan-višebojan

TEMA: DUGA. VATROMET. AKVARIJ

MEDIJ I TEHNIKA, Slikanje, tempere

6. Jednostavan - složen - Osposobiti učenike da na oblicima u prirodi uoče kontraste. Omogućiti učenicima da se kreativno izraze

TEMA: Ukrasni motiv

MEDIJ I TEHNIKA, . Grafika, otisak krompirom

6 RAZNE VRSTE ZNAKOVA I SIMBOLA (2+2)

Pečat, grb, simboli, slovni i notni znaci

Pojmovi: heraldika

1. Znak - Elementarno upoznavanje sa vizuelnim komunikacijama i upoznavanje sa značajem znakova i simbola u savramanom svetu. Izrada pečata od plastelina

TEMA: Moj pečat

MEDIJ I TEHNIKA, . Grafika, plastelin, tempere

2. Idemo u cirkus - Omogućiti učenicima da se služe vizuelnim znakovima u svakodnevnom životu. Naosnovu dekodiranja znaka da asociraju na neki doživljaj

TEMA: U cirkusu

MEDIJ I TEHNIKA, .Slikanje, tempere

7 JEDNOBOJNA KOMPOZICIJA UPOTREBNIH PREDMETA (KLUAŽ) (4+2)

Jednobojna kompozicija upotrebnih predmeta

Pojmovi: kluaž, jednobojno

1. Kluaž - Usvajanje pojma. Kreativna igra materijalima. Kombiniranje, variranje, organizacija reljefne kompozicije od delova igračaka i sl. Reljef prekriti mekanom tkaninom i obojiti jednobojno, ili samo obojiti

TEMA: Reljef za moju sobu
MEDIJ I TEHNIKA Vajanje, kombinovana tehnika
2. Jednobojni reljef od papira - Razvijanje smisla za likovno osmišljavanje i povezivanje delova u skladnu celinu. Maštovitost u radu.
TEMA: Slobodna tema, zmaj
MEDIJ I TEHNIKA, .Vajanje, papir
3. Trodimenzionalna jednobojna kompozicija upotrebnih predmeta - Trodimenzionalnu kompoziciju sastaviti od delova starog sata, opruga šrafova, itd.Omogućiti učenicima sticanje znanja i iskustva o promeni značenja upotrebnih predmeta.
TEMA: Neobična mašina. Letilica
MEDIJ I TEHNIKA, Vajanje, kombinovana tehnika
8. ZAMIŠLjANjA (4+2)
Verbalni opis, tekst, fotografija
Pojmovi: fotografija
1. Verbalni opis - Asocijacije na osnovu teksta.
TEMA: Likovi iz priča
MEDIJ I TEHNIKA, .Crtanje, tuš i pero
2. Tekst - Osposobljavanje učenika da o onome što su videli ili čuli daju svoje lično mišljenje.
TEMA: U zemlji zmajeva
MEDIJ I TEHNIKA, .Slikanje, tempere
3. Fotografija - Sastavljanje priče na osnovu neke fotografije, isečka iz časopisa
TEMA: Slike nam pričaju svoju priču. Putovanje u čudesne krajeve
MEDIJ I TEHNIKA, .Slikanje, tempere

9 PREOBLIKOVANjE MATERIJALA ILI PREDMETA NjIHOVIM SPAJANjEM (VEZIVANjEM) (4+2)
Preoblikovanje materijala ili predmeta njihovim spajanjem
Pojmovi: vezivanje
1. Preoblikovanje materijala ili predmeta njihovim spajanjem - Upoznavanje sa osnovnim elementima urbanizma. Kontrast volumena i prostora. Slaganje, izrezivanje, urezivanje, i rastvaranje kutija. Građenje oblika, kombinovana tehnika (kutijice i sl.)
TEMA: Kao pravi građevinari
MEDIJ I TEHNIKA, .Vajanje, kartonske kutije
.
2. Kompozicija od materijala različitog porekla - Upoznavanje učenika sa prirodnim i veštačkim materijalima. Razvijanje sposobnosti da spajanjem različitih materijala i predmeta stvore novu, zamišljenu celinu
TEMA: Duhovita figura
MEDIJ I TEHNIKA, .Vajanje, kombinovana tehnika
3. Dorada i preoblikovanje započetih oblika - Kreativna igra materijalima i oblicima. Preoblikovanje započetih oblika docrtavanjem, lepljenjem.
4. TEMA: Rekompozicija fotografije (umetničke reprodukcije)